

ובתירוץ זה מתיישבת גם קושיית הגמ' לעיל מלחם הפנים, שהטעם שאסור לאפותו ביום טוב הוא מפני שאפיתו היא לצורך גבוה ואסורה מהדרשה 'לכם ולא לגבוה', ואין צריך לתרץ כתירוץ הגמ' לעיל (צל"ח).

**החורש בשור וְחמור**, ועובר על מה שנאמר (דברים כב, י) 'לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו' (רש"י). והמשנה לא כתבה שהחורש בכמה שוורים ובכמה חמורים יחד לוקה משום הרבה לאוים של 'לא תחרוש', משום שבאופן זה כל החיובים הם על אותו לאו, וכוונת המשנה לחדש שמצינו אופן שעובר במעשה אחד על כמה לאוים שונים (רש"י; ריב"ן מכות כא, ב ד"ה יש). ויש שסובר, שהחורש בכמה שוורים ובכמה חמורים יחד אינו חייב כמה חיובי מלקות על 'לא תחרוש' וגו', שכולם שם עבירה אחת (תוס' ישנים מכות שם).

**וְהָן מוקדשים** - ועל החרישה בשור עובר בלאו של 'לא תעבוד בבכור שורך' (דברים טו, יט) [וכל הקדשים בכלל], ועל החרישה בחמור שהוא קדשי בדק הבית עובר בלאו של מעילה (רש"י), או שמדובר בפטר חמור, וכדעת רבי יהודה (בכורות ט, ב) שפטר חמור אסור בהנאה (ריב"ן מכות כא, ב ד"ה והן. ודעת התוס' שם [ד"ה החורש], שגם לרבי יהודה אין מלקות על הנאה מפטר חמור).

ויש שפירש, שלא מדובר בחמור של הקדש, ואין כוונת המשנה שחייב משום מעילה, שהלאוים שבמשנה חייבים עליהם כבר בחרישה מועטת, ועל מעילה אינו חייב עד שיהנה מההקדש בחרישה שיש בה שוה פרוטה, אלא כוונת המשנה שעל 'כלאים בכרם' חייב משום שני לאוים, לאו אחד של כלאי הכרם, ולאו אחד של כלאי זרעים [ומדובר שזרע יחד חיטה, שעורה, וחרצן של ענבים] (תוס' ד"ה ומוקדשין, תוס' מכות שם, בשם ר"י).

**וְכִלְאִים בכרם** - ואף לדעת רבי עקיבא (כלאים ז, ה, וראה שם, ד) שהזורע כלאים בכרם בשביעית אינו אוסר את הכרם, משום שהכרם הוא הפקר וְאִין אדם אוסר דבר שאינו שלו, מכל מקום, איסור זריעת כלאים הוא משעת הזריעה, גם קודם ההשרשה, ובשעה זו הזרעים עדיין שלו, וכן זמורות הגפן הן שלו, ולכן נחשב שזורע זרעים שלו בכרם שלו, ולוקה משום כלאים (חזו"א שביעית יט, כא, בת' ראשון לקושיא על דברי הגמ' במכות [כא, ב] המצדדת שמשנה זו סוברת כרבי עקיבא שהמקיים בכלאים לוקה, ראה שם). ועוד יש לפרש, שהתנא של המשנה חולק על רבי עקיבא וסובר ש'אדם אוסר דבר שאינו שלו' (חזו"א שם, בת' שני, ומה שצידדה הגמ' במכות שמשנה זו היא כרבי עקיבא, היינו רק לענין מקיים בכלאים. וראה מנחת חינוך מצוה רחצ אות יג).

**שְׁנֵי יָמִים טובים שֶׁל ראש השנה נֶאֱכָל לְשַׁבַּת לְאַחַד עֶשֶׂר.** ואמנם, בזמן המקדש שהיו מקדשים על פי הראיה, לא היה נוהג ראש השנה אלא יום אחד, אולם לעתים היו נוהגים איסור מלאכה שני ימים, שכן כל עוד לא באו עדי קידוש החודש, היו נוהגים איסור מלאכה ביום שלשים של אלו, שמא יבואו עדים ויתקדש החודש ויתברר שהיום הוא יום טוב של ראש השנה, ובמקרה שלא באו עדי קידוש החודש עד המנחה ביום שלשים של אלו, היו דוחים את קידוש החודש למחר, ועם זאת היו ממשיכים לנהוג איסור מלאכה כל אותו היום. לפיכך, אם חל יום שלשים של אלו ביום חמישי, היו מקדימים ואופים את לחם הפנים ביום רביעי, ואם אכן באו העדים רק ביום חמישי לאחר המנחה וקידשו את החודש למחר בערב שבת, נמצא שהיה לחם הפנים נאכל בשבת שלאחריה שהיה היום האחד-עשר לאפיתו (רש"י; תוס' ד"ה נאכל וראה צ"ח, שלא פירשו שהעדים לא באו כלל ביום הראשון, משום שבאופן זה היום הראשון אסור במלאכה רק מספק שמא יבואו עדים, ומלשון הברייתא משמע ששני הימים אסורים בתורת ודאי).

ודוקא כשהעדים באו לאחר המנחה, אבל אם באו לפני המנחה, מקדשים את החודש באותו יום, ויום שישי שלמחר הוא יום חול, וצריכים לחזור ולאפות את לחם הפנים [ויפדו את הלחם שאפו ביום רביעי] (תוס' שם), כדי לתת את לחם הפנים כעיקר מצותו, שיהיה 'לחם חום' (תוס' רא"ש, תוס' מנחות ק, ב ד"ה שני. וכע"ז בתוס' הרשב"א משאנץ בפ"י ראשון) [ואף שהלחם היה נשאר חם מידי שבוע בדרך נס (ראה יומא כא, א), אין סומכים על הנס (חתם סופר לעיל מו, ב)], או, כדי למעט את משך הזמן מאפיתו עד אכילתו, שלא יתעפש בינתיים (תוס' הרשב"א משאנץ, בפ"י שני), או, כדי לאפותו כדרכו בכל השנה, שנאפה ביום שישי (מהרש"א).

**וְאִי אִמְרָה צוֹרְכֵי שֶׁבַת נִעְשִׂין בְּיוֹם טוֹב אִמְאִי לֹא דְחֵי יוֹם טוֹב** - הרי לרב חסדא מותר מדאורייתא לעשות מלאכה ביום טוב לצורך שבת, ורק בגבולין אסור מדרבנן משום 'שבות', וכיון ש'אין שבות במקדש', אם כן מדוע אפית לחם הפנים לצורך שבת אסורה (רש"י). אבל לרבה שסובר שההיתר לעשות מלאכה ביום טוב לצורך שבת הוא רק מדין 'הואיל', מובן מדוע אסור לאפות את לחם הפנים ביום טוב, שכיון שאי אפשר לאכול את לחם הפנים ביום טוב עצמו, אם כן אין כאן 'הואיל' (רבינו דוד; ח"י הר"ן).

**שְׁאֵנִי הָתָם דָּאִמְרַר קָרָא לָכֶם, לָכֶם וְלֹא לְגִבּוֹהַ,** ואף שקרבן שתי הלחם נאכל לכהנים, אינו נחשב שאופה לצורך הדיוט, שעיקר הקרבן הוא צורך גבוה, והכהנים זוכים משולחן גבוה, ולכן אסור לאפותו ביום טוב (רבינו דוד; ח"י הר"ן).